

1. Kortere douchen

Kortere douchen scheelt energie. Ongeveer 80 procent van je warme water stroomt door de douche. Met kortere douchen bespaar je dus gas en geld. En het is goed voor het klimaat. De gemiddelde douchetijd is 9 minuten. Een gemiddeld huishouden dat altijd 5 minuten doucht bespaart op jaarbasis meer dan 15.000 liter warm water en 60 m³ gas.

2. Warm water op 60 graden

Combiketels verwarmen niet alleen je huis maar leveren ook warm water voor de douche en kraan. Ze hebben een thermostaat voor warm tapwater en die kan vaak lager. Verlaag de temperatuur van het warme tapwater bijvoorbeeld van 80 naar 60 graden Celsius. Ga nooit lager dan 60 graden, want dan verhoog je het risico op Legionella.

3. Stekker eruit halen van apparaten die je niet gebruikt

Zet apparaten die niet gebruikt worden helemaal uit in plaats van op de stand-by stand. Zorg ervoor dat er niet onnodig lampjes branden en zet ook eventuele klokjes uit.

4. Laad op indien nodig

Laad apparaten niet langer op dan nodig en haal de oplader altijd uit het stopcontact als deze niet wordt gebruikt. Opladers kosten ook stroom wanneer je deze na gebruik in het stopcontact laat zitten. Haal ze daarom altijd meteen uit het stopcontact om stroomverspilling te voorkomen.

5. Volle wasmachine en/of vaatwasser

Zet de vaatwasser en wasmachine alleen aan als ze vol zitten. Daar staat tegenover dat een te volle wasmachine ook weer niet goed is en minder schone was zal opleveren. Houd daarom als vuistregel aan dat er minimaal een hand tussen de was en de bovenkant van de trommel past. Heb je geen schone borden meer? Schaf dan wat extra servies aan, dat is inmiddels goedkoper dan een vaatbeurt.

6. Gebruikmaken van het piek- en daltarief

Heeft u een piek- en daltarief? Gebruik apparaten zo veel mogelijk tijdens het daltarief. De energietarieven zijn dan gunstiger, waardoor u minder betaalt.

7. Een lagere wastemperatuur

Vaak wordt kleding op hoge temperatuur gewassen, terwijl dit niet nodig is. Kleding die normaal gewassen wordt op 60°C, kan ook prima op 40°C gewassen worden. Kleding die normaal op 40°C gewassen wordt, kunt u op 30°C wassen.

8. Ontdooien vriezer

Is er een ijslaag van een paar millimeter te vinden in de vriezer? Dan wordt het tijd om de vriezer te ontdooien. Een ijslaag zorgt voor veel extra energieverbruik.

9. Lagere temperatuur in huis

Wist u dat de verwarming 1°C lager zetten, kan zorgen voor een besparing van 6 tot 8 procent op jaarbasis? Vergeet ook niet de verwarming 's avonds uit te zetten; de verwarming is dan niet nodig omdat u toch onder een warme deken ligt.

10. Vervang oude apparaten in plaats van deze te repareren. Het lijkt misschien een duurdere optie, maar nieuwe apparaten zijn veel zuiniger en zullen je dus een hoop energiekosten besparen.

11. Koop geen apparaten die te groot zijn voor het huishouden. Een halfvolle koelkast, wasmachine, vaatwasser of Cv-ketel die veel te groot is voor het huis, leidt tot pure energieverspilling.

12. Een droger gebruikt ontzettend veel energie. Door kleding zoveel mogelijk aan de lucht te laten drogen zal je dus een hoop energie besparen in huis.

13. Laat de koelkast en vriezer nooit openstaan en plaats eventueel een nieuwe rubberen rand als ze niet voldoende sluiten. Door een kier in de deur gaat er kou naar buiten en warmte naar binnen, waardoor er extra energie nodig is.

14. Laat eten afkoelen voordat je het in de vriezer of koelkast zet. Warm eten warmt de lucht in de hele koelkast of vriezer op en zodoende verbruikt het apparaat meer energie om de lucht weer af te laten koelen.

15. **Zet de koelkast en vriezer minstens 10 cm van de wand af.** De achterkant van deze apparaten geven warmte af en als deze warmte nergens heen kan, zullen ze veel minder efficiënt koelen.
16. **Gebruik tijdens het koken nooit meer water dan nodig.** Kook groentes, pasta en rijst in een minimale hoeveelheid water en kook het water eerst in de waterkoker. Houd deksels zo veel mogelijk op de pan om warmte te bewaren.
17. **Zet de oven na gebruik open om zo het huis te verwarmen.**
18. **Vervang of reinig het filter van de afzuigkap zodra deze vies is.** Het filter zal een stuk harder moeten werken – en dus meer energie verbruiken – wanneer er vuil op zit.
19. **Zet de verwarming zoveel mogelijk uit, met name in ruimtes die niet gebruikt worden, wanneer er niemand thuis is en 's nachts.**
20. **Onderhoud de Cv-ketel goed.** Hij zal dan namelijk veel efficiënter werken.
21. **Stof op lampen en de verwarming kan de verspreiding van licht en warmte blokkeren.** Stof lampen en de verwarming daarom regelmatig af.
22. **Laat het licht nooit onnodig aan.** Maak zoveel mogelijk gebruik van daglicht en gebruik spaarlampen.
23. **Laat de warme kraan niet onnodig lopen en was af met een teiltje en sopje in plaats van onder een lopende kraan.**
24. **Energie besparen thuis hoeft dus helemaal geen moeite te kosten, en vergeet vooral niet dat alle beetjes helpen!** Door bewuster om te gaan met energie zal niet alleen je eigen portemonnee, maar ook het milieu je dankbaar zijn.